

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Urtos/4/2018
Identifikačné číslo spisu:	9017200009
Dátum vydania rozhodnutia:	20.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:9017200009.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Serbovej a členov senátu JUDr. Aleny Šiškovcej a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci odsúdeného U. C., na neverejnom zasadnutí konanom 20. júna 2018 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného U. C. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. apríla 2018, sp. zn. 4Ntc/4/2014 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného U. C. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) uznesením z 19. apríla 2018, sp. zn. 4Ntc/4/2014 podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona za použitia § 67 ods. 1 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného U. C. o podmienčné prepustenie z výkonu trestu, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu v Ľubľane sp. zn. II Ks 16040/2013 z 19. augusta 2013, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Ľubľane, sp. zn. III K 108/2006, z 25. mája 2007 a rozsudkom Vyššieho súdu v Ľubľane, sp. zn. III Kp 130/2007 z 27. decembra 2007, rozsudkom Okresného súdu v Novom Meste, sp. zn. II K 56842/2010 z 05. decembra 2011, ďalej rozsudkom Okresného súdu v Ľubľane, sp. zn. II K 56842/2010 zo 16. marca 2012 a rozsudkom Okresného súdu v Novom Meste, sp. zn. II K 51445/2011 z 15. marca 2013 spolu s osvedčením Okresného súdu v Ľubľane týkajúceho sa občana Slovenskej republiky U. C., nar. XX. K. XXXX, uznaného a vykonávaného rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 05. novembra 2014, sp. zn. 4Ntc 4/2014.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že odsúdený U. C. vykonáva trest odňatia slobody v celkovej výmere 14 rokov a 11 mesiacov, pričom tento trest vykonával pôvodne v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. júla 2015, sp. zn. 4Ntc 4/2014 mu bol podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z.z. v spojení s ust. § 9 ods. 2 zák. č. 475/2005 Z.z. zmenený spôsob výkonu trestu s tým, že trest vykonával v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. augusta 2016, sp. zn. 4Ntc 4/2014 bol odsúdenému podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z.z. v spojení s ust. § 9 ods. 2 zák. č. 475/2005 Z.z. zmenený spôsob výkonu trestu odňatia slobody s tým, že odsúdený bude výkon trestu odňatia slobody vykonávať v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Za účelom hodnotenia odsúdeného U. C. si krajský súd vyžiadal hodnotenia odsúdeného jednak z ÚVTOS Košice - Šaca, kde odsúdený vykonáva trest, ako aj z ÚVTOS v Slovinskej republike, kde odsúdený vykonal väčšinu trestu. Z podkladov, ktoré si krajský súd zaobstaral na účely rozhodovania o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie zistil, že odsúdený vykonával trest od októbra 2008 do júna 2015, pričom vo výkone trestu bol pracovne zaradený v zlievarni; jeho správanie voči pracovníkom ústavu a spoluväzňom bolo primerané. Dňa 05. marca 2009 porušil domový poriadok tým, že mal mobilný telefón vo forme náramkových hodínok a modem na internetové pripojenie. Počas odchodov mimo ústav bol v putách. Dňa 12. marca 2010 bolo po vykonaní osobnej prehliadky u odsúdeného nájdených 30,24 gramov neznámej látky s podozrením na heroín. Nakoľko závažne porušil väzenský poriadok, bol umiestnený do miestnosti osobitne stráženého I. oddelenia odsúdených do 10. júna 2010. Dňa 29. marca 2011 svojim správaním závažnejšie rušil spoluväzňov. Dňa 24. novembra 2012 porušil domový poriadok použitím sporáku a nedovolenou prípravou jedla v ústave. V mesiaci júl až december 2013 mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov kvôli konfliktu so spoluväzňom. Z nového hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Košice - Šaca vzal krajský súd za preukázané, že odsúdený U. C. vykonával od 17. marca 2015 do 23. augusta 2016 trest odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov; ústavný poriadok porušil drobnými previneniami, na druhej strane bol so súhlasom riaditeľa naturálne odmenený za mimoriadny prejav spokojnosti s pracovnými výkonmi. Od 23. augusta 2016 vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Košice - Šaca, kde bol jedenkrát disciplinárne odmenený pochvalou za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení aktivít súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Z nového hodnotenia z 28. februára 2018 vyplýva, že odsúdený bol jedenkrát disciplinárne odmenený - celkovo má teda vo výkone trestu počas pobytu v ÚVTOS v Slovenskej republike dve odmeny, a to z dní 23. júna 2016 a 10. januára 2018.

V súhrne riaditeľ ÚVTOS Košice - Šaca uviedol, že odsúdený program zaobchádzania plní len čiastočne, pričom takisto čiastočne dochádza i k plneniu účelu výkonu trestu. Riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je stredné, pričom práve s poukazom na tento stav riaditeľ ÚVTOS Košice - Šaca podmiennečné prepustenie odsúdeného na slobodu neodporučil. Krajský súd s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, od posledného hodnotenia odsúdeného nedošlo okrem jediného disciplinárneho odmenenia k žiadnym zmenám. Takisto zdôraznil skutočnosť, že výkon trestu plní u odsúdeného len čiastočný účel. V súhrne dospel k záveru, že za súčasnej závažnosti spáchaného obzvlášť závažného zločinu je žiadosť odsúdeného U. C. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody potrebné zamietnuť.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený U. C. sťažnosť, aj keď tak neučinil podaním označeným ako sťažnosť, ale písomným podaním z formálnej stránky nesprávne označeným ako „Odvolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorá sa konalo na verejnom zasadnutí dňa 19.4.18 o žiadosti podmiennečného prepustenia z výkonu trestu, ktorá je bola zamietnuta". Následne ho doplnil ďalším písomným podaním, ktoré rovnako nesprávne označil ako „Doplnenie odvolanie ks. sudu o zamietnutí podmiennečného prepustenia.", doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 25. mája 2018. S poukazom na § 62 ods. 1 Trestného poriadku však najvyšší súd podanie odsúdeného U. C. napriek jeho nesprávnemu označeniu posudzoval ako sťažnosť, nakoľko podľa jeho obsahu je zrejmé, že ním odsúdený mal v úmysle podať sťažnosť voči uzneseniu krajského súdu vydaného podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku.

V odôvodnení sťažnosti uviedol, že okrem už označeného zlievačského kurzu úspešne ukončil aj kurz zvarovania, počítačového technika - opravára a jazykové kurzy, o čom môže v prílohe doložiť diplomy. Konštatoval, že v Slovinskej republike sa disciplinárne odmeny nedávajú a odsúdení, ktorí spĺňajú program zaobchádzania, sa odmeňujú dlhšou návštevou, respektíve povolením návštevy osoby mimo ústav. V sťažnosti taktiež podrobne odkázal na pozitívne hodnotenia, pochvaly a naturálnu odmenu udelenú riaditeľom ÚVTOS Leopoldov (už predtým opísané v sťažnosťou napadnutom uznesení krajského súdu). V súvislosti s už podanou žiadosťou o podmiennečné prepustenie, ktorá mu bola uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4Ntc/4/2014 z 23. novembra 2016 podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona v spojení s uznesením najvyššieho súdu zo 07. februára 2017, sp. zn. 4 Urtost

1/2017 dôvodil, že tentokrát si hodnotenie vylepšil dvomi kladnými zápsmi a disciplinárnym odmenením; viac urobiť nemohol, nakoľko je nezamestnaný z toho dôvodu, že v ÚVTOS Košice- Šaca nie sú utvorené dostatočné podmienky. V ÚVTOS Košice - Šaca pritom viackrát žiadal o pracovný pomer, avšak bolo mu odpovedané negatívne - má za to, že ústav tak učinil zámerne, aby si nemohol vypracovať odmenu, resp. pozitívne hodnotenie. Od 18. mája 2018 je zaradený na prácu v práci, kde odsúdení pracujúci už dva roky beztak žiadnu odmenu nedostali. Z toho dôvodu uviedol, že nie je jednoduché dostať v ÚVTOS Košice - Šaca odmenu a žiadal, aby krajský súd uviedol, ako si predstavuje dodržiavanie interných predpisov, resp. ako také predpisy majú vyzerat' (za čo majú byť odsúdení odmenení a za aké obdobie). Odsúdený dodal, že krajský súd predvolal pedagóga z ÚVTOS Banská Bystrica, ktorého odsúdený videl prvýkrát a ktorý tým pádom nebol oboznámený s plnením programu zaobchádzania. Takisto namietal, že ústav zaslal jeho hodnotenie súdu 06. marca, pričom on sám s ním bol osobne oboznámený až 10. marca; to znamená, že sa s ním oboznámiť ani nemohol.

Najvyšší súd primárne skúmal, či sťažnosť podala osoba na to oprávnená a v zákonom stanovenej lehote a zistil, že zákonné podmienky uvedené v § 186 ods. 1 Trestného poriadku a § 187 ods. 1 Trestného poriadku, nevyhnutné na podanie sťažnosti, boli splnené. Následne na podklade sťažnosti odsúdeného U. C. preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život; podľa ods. 2 cit. ustanovenia, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona, okrem osoby odsúdennej na doživotie, môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia, okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že formálne podmienky uvedené v skôr uvedených ustanoveniach týkajúce sa príslušnosti súdu na rozhodovanie o posudzovanej otázke, o lehote na podanie žiadosti odsúdeného a oprávneného subjektu na jej podanie boli splnené.

Vo vzťahu k materiálnym podmienkam podmiennečného prepustenia však najvyšší súd musí uviesť, že napriek tomu, že odsúdený tak v žiadosti o podmiennečné prepustenie, ako aj v sťažnosti voči uzneseniu krajského súdu uvádza, že sa vo výkone trestu správa riadne a takisto si plní všetky povinnosti, pričom v prípade prepustenia na slobodu sľubuje, že chce rovnako žiť riadnym životom, z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody (č. l. 390 spisu) v súhrne vyplýva, že odsúdený program zaobchádzania plní len čiastočne a výkon trestu odňatia slobody plní svoj účel len sčasti. Navyiac, riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je stredné a jeho resocializačná prognóza nízka. Najvyšší súd dodáva, že v

neprospech odsúdeného je takisto jeho trestná činnosť s počtom 5 (piatich) záznamov (odpis registra trestov - č. I. 384 spisu a nasl.), pričom je nevyhnutné vziať do úvahy skutočnosť, že odsúdenému bol úhrnný trest odňatia slobody uložený za spáchanie týchto trestných činov: vraždy podľa § 127 ods. 1 slovinského Trestného zákona, nedovolenej výroby a obchodovania so zakázanými drogami, nedovolenými látkami v športe a prekurzormi na výrobu zakázaných omamných látok podľa § 186 ods. 1 slovinského Trestného zákona a ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 123 ods. 1 slovinského Trestného zákona.

Aj keď je pravdou, že v žiadnom prípade nemožno vylúčiť možnosť prevýchovy a podmieneného prepustenia ani u osôb, ktoré sa dopustili mimoriadne závažnej trestnej činnosti, najvyšší súd v tomto smere udáva, že podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je namieste len v tom prípade, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v rámci konania o podmienenom prepustení význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie riadny život. Vyššie uvedené hodnotenie ústavu, odpis z registra trestov, ako aj povaha spáchaných trestných činov (čiže skutočnosti, ktoré boli premietnuté aj do výroku rozhodnutia krajského súdu) toto priamo vylučujú. Najvyšší súd v tomto smere udáva, že nemožno abstrahovať skutočnosť, že s ohľadom na vyššie uvedené bude splnenie materiálnej podmienky, t. j. že bude odsúdený U. C. viesť riadny život, skôr veľmi výnimočné. Preto najvyšší súd nemal za preukázané splnenie materiálnej podmienky, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia teda krajský súd, majúci na zreteli ustanovenie § 176 ods. 2 Trestného poriadku dostatočne vysvetlil úvahy, ktorými sa riadil pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného a z akých dôvodov tejto nevyhovel; riadnym a zrozumiteľným spôsobom takisto odkázal i na skutočnosti, o ktoré tieto úvahy oprel a svoje rozhodnutie zároveň presvedčivo odôvodnil. V súlade so stavom veci a zákonom postupoval krajský súd aj pri posudzovaní žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Najvyšší súd po preskúmaní predloženého spisu teda v súhrne zistil, že krajský súd rozhodol v súlade so zákonom, keď žiadosť odsúdeného U. C. zamietol.

Na podklade týchto úvah najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.